

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 2 de Abril de 1898

Núm. 3.513

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, an mes.	Pias.	3/50
En provincias trimestre.		7
Extranjer y Ultramar.		
Anuncios, a preus convencionales.		

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

AVIS

Lo taller y botiga de marmolista y esculptor de Viuda y fills de Agustí Auqué, del carrer de Monterols número 25, s' ha traslladat á la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.

Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del país y estranjers.

SECCIÓ DOCTRINAL

Catalanistas sempre

May lo catalanisme ha treballat à l'ombrar—esa lo nostre programa—per si no ho sabia'l corresponsal en aquesta ciutat del «Diario del Comercio» de Barcelona, ni l'autor del article «En que quedamos?» que en la edició d'ans d'ahir nos dedica'l calega local «La Autonomia», y de aquí que ni nostra conducta en las passadas eleccions havia de repugnar als verdaers regionalistas catalans, ni necessitem, com malament opina'l citat calega local, fixar categòricament la nostra actitud que es la mateixa de sempre, tant si los tiempos son buenos, com si son dolents.

Los nostres actes, com los del catalanisme, son ben publichs, y la conducta que en aquella ocasió vam creuer convenient seguir pera la millor defensa dels interessos de la provincia, pública es també; no vam accontentarnos ab un día de publicitat en lo periòdich, que ho varem fer dos, per si encara algú de nostres lectors no n'estava prou enterat.

Ningú, no mes que nosaltres, respon dels nostres actes y de las nostras accions y nostre cor està prou net de culpa pera qué hagim de descendir al terrenos de las satisfaccions.

Una de las nostras, si s' vol pocas virtuts, es lo de obrar ab tota noblesa; un dels sentiments que mes estimém, es lo de la gratitud, y «La Autonomia», ja que'l Corresponsal del «Diario del Comercio» de Barcelona, pot escusarse en que no n'estava enterat, seb molt bé que'ls catalanistas de aquesta ciutat per motius que no son del cas repetir, un dia vegeren convenient als interessos locals coaligarse ab altres dos partits, centralistes los dos, mes de nom que de fets; y al pregarnos un d'ells ara l'apoyo, li podiam esgatimar, ningú nos ho privava, just nos va semblar concedirli, donchs fer lo contrari era tant com demostrarlosi que consideravam una deshonra d' haver barrejat ab ells en altres eleccions los noms de nostres estimats amichs y companys.

Y Lo SOMATENT no ho considera aixís, y sense Lo SOMATENT tampoch ho considerará un entusiasta, ferm y verdaer regionalista catalá, precisament vilafranquí, per si també ho ignorava'l catalanista que escriu en castellá al «Diario del Comercio» ja citat, en un acte per cert de forsa importancia y ben solemne, en la segona «Assamblea Catalanista» celebrada en aquesta ciutat.

Además, lo fet d'anomenarse un candidat fusionista, ni'l de que l'encasillin sense que pera res ho necessitin per una Circunscripció de la que n'es fill, no autorisa á ningú, pera creuer que aquets no s' entereassin com los catalanistas pera la autonomia de la pátria, ni donan lloch á la suposició de que reneguin de

sa verdadera nacionalitat. Lo senyor Cañellas mateix, estém dijuns de veurel en los assumptos de verdadera transcendencia pera Tarragona, la seva patria, ó pera la provincia, que s' dirigís al poble en castellá; casi sempre ha escollit pera ferho la llengua catalana y en los seus escrits hi ha sobressurtit un tó de patriotisme verdaer que de son cor, mes que de son cervell, brollava.

Per altre part, lo fet de presentarse á candidat nostre bon amich y sabi catedràtic de la Universitat de Barcelona per lo Districte de Vilafranca, apoyat per los federals de aquella comarca, no podia obligarnos á nosaltres á que apoyessim lo candidat per aquest mateix partit presentat en las condicions ab que ho fou, en nostra Circunscripció, lo general Fernández Bernal, qui ni sisquers sino n'estém mal informat, fou proclamat, per una raho senzillissima d'explicar y es que'l Comité federal de la provincia no ns demaná cap classe d'apoyo, ni sollicitá nostre concurs sisquera.

Prefeririam l'injustificat títol de renegats al merescut de farsants y «La Autonomia», sab millor que nosaltres, perque á ella exclusivament afectava, la que realment venia á significar la candidatura federal en las passadas eleccions.

Nos dol entrar en polémicas ab nostres companys los apreciables colegas, que encara que per diferent camí dirigeixen sas campanyas y la seva propaganda a la consecució d'an fi y bé comú; pero han de comprendre uns y altres que havent arribat á la major edat, may consentirém, sense respotejar com se mereixi, per mes que sigui en forma amistosa, que s' posi en dupte la nostra sinceritat y que s' rodegi la nostra conducta de misteris que may han existit.

Som catalanistas y no han de ser las paraulas ni la bons temps los que ho testimonihin, sino los fets y la conducta d'avans, d'avuy y de demá.

L'expiació de moltas culpas

Lo que podriam dirne Providencia, la sort, lo destí, lo temps, etc., aqueix algo fatal é implacable que pesa sobre'ls pobles, está preparant y executant ja un de sos més terribles fallos, lo cástich de moltas culpas que la rassa espanyola ha comés durant los sigles de son predomini. Moltas las expiá ja durant sas guerras de Flaades, de Italia, de Portugal y d'América, més are li toca liquidar del tot en sas possessions d'Ultramar y potser en las de Canarias, y demá potser vingan las que té pendents ab Catalunya, Vasconia y otras regions de la Península subjectes á la centralisació castellana.

Un dia, Espanya poderosa, vegé unir á sa corona, ja per la sort, ja per la conquista de las armas, ja per llassos de familia, las mes ricas nacionalitats del mon vell y del mon nou, més aqueixos tresors que la Providencia pesava en mans de sos reys, sos reys no saberen approfitarzen dignament, y lo que hauria pogut constituhir un imperi poderós, únich en lo mon, sigué en mans dels castellans un formigueig de guerras y de crims que han deixat escritas ab sanch las planas de la seva historia.

Tots aquestos pobles subjectes á un mateix poder, han sentit lo pés d'una política y una administració que'ls ha esclaparat, la influencia del govern d'una rassa molt inferior á ells, y tots han provat de sacudirlo. Las naciones d'América, d'Italia, del nord d'Europa y Portugal lograren sacudirlo, las islas d'Ultramar están batallant per lo mateix, y las regions de la Península desesperan ja de poguer regenerarse devall de tal po-

der, y no seria extrany que seguint pel mateix camí, més tart provessen de sacudirlo, com ho prové ja Catalunya en lo sigle XVII.

Espanya, tenint en sas mans l'imperi del mon, no sapigué approfitarzen. Poble se se ideals ni esperit de progrés ni de justicia, no podia enviar pas als pobles dominats lo que no tenia, á fi de captarse son amor y sa adhesió, y hi enviá lo que tenia, aixó es, desmoralisació é instincts sanguinaris, l'afany de dominar per la forsa, de subjectar per lo terror á las sevas victimas. Practicant aquest sistema perdé mitj mon, y seguintlo practicant perdrá las islas que li quedan, engrunas d'aquell gran imperi, y lo que es més trist encare, se perdrá ella mateixa, si es que ja no está perduda.

Semblava natural que ja hagués escarmentat ab tants passads desastres, que hagués procurat salvar, seguint per altre camí, las sevas colonias, pero tossuda fins á lo inorehible, las vol perdre també.

Ningú dupta que si avans d'exclatar las rebelions de Cuba y Filipinas hagués deixat d'enviar allí als homes més depravats de l'administració espanyola, hagués confiat als homes de las mateixas islas la confecció de las lleys que la prosperitat del país reclaman, hagués portat á aquellas terras la protecció de mare que li convenia, aquells paissos avuy se troberian florents é ilustrats, progressant felisament al amparo de la metròpoli, y Espanya no hauria hagut de derramar la sanch de centenars de mils joves, no hauria gastat mils de milions en sa campanya de destrucció, y no s' veuria abocada en una guerra que l'ensorrará per sempre convertint aquest país en una mena de Turquia, repartible entre sos grans acreadors, ni més ni manes que la Turquia del altre costat d'Europa.

Quants mils milions s' ha gastat Espanya pera caminar cap á sa ruina! Ans d'exclatar las guerras Espanya no tenia un céntim. Regions enteras hermes esperavan la subvenció del Estat pera construhir un canal; projectes de ferrocarrils no s' realisavan per falta de protecció, sas companyias quebravan, los ports no podian ferse, las carreteras no passavan de projectes, lo comerç no podia desenrotllarse per falta de vies de comunicació y las companyias marítimes no podian exportar los productes per falta de subvencions reclamadas que'l govern negava, y tot aixó, que s' negava pera fer ab ell la prosperitat del Estat espanyol, s' ha lograt sense cap entorpiment quan s' ha demanat en nom de la ruina y de la mort, en nom de la guerra.

Pot donchs, l'home de consciencia abonar squeix procedir del Estat castellanista? Nó, mil vegadas nó. Y pensar que tot aixó s' llegalitima en nom del patriotisme y de la honra nacional! Lo patriotisme y la honra nacional, hauria estat dedicar aqueixos mil milions y aqueixos centenars de mils de brassos enterrats á las colonias, en obras públicas, en transformar los hermes en regadius, en obrir vies de comunicació, canals y ports, en dar instrucció y pá al poble ignorant y famolench, pero aquí li pot fer comprendre aixó á la rassa que ns domina? Per ventura ho ha practicat may? Ignoscents, donchs, los que tal esperen de nostres governs, la regeneració es impossible y hem de caminar fatalment á la mort, y hi caminarem nosaltres, nosaltres també, que no tenim prou valor per deslligarnos de qui ns hi errastra.

J. A.

RETALL

Las balas explosivas y las bombas de dinamita, usadas per los insurrectos de Cuba pera fer la guerra, son armas dignas sols de monedas de bandidos y de

hordas salvajes, segons nos feyan saber, pera que 'ns esgarrifessim, los diaris de Madrid.

Lo que no sabiam encare era las que podriam fer servir nosaltres en un cas extrém, que resultessin prou ben educadas pera que ningú hi tingues res que dir. Y aquestes armas las ha trobat un patrioter dels de cinch céntims. Miréuselas:

«Que se abran inmediatamente las puertas de todos los presidios de España, que se alisten los barcos de la Transatlántica para conducir á América á los presidarios, y que los suelten allí dándoles cuchillos y navajas.

¡Presidarios españoles! Al llegar allí seriais libres, en las puntas de vuestros puñales teneis la comida y la riqueza...

«Cuanto más robeis, mejor, cuantos más crímenes cometáis con la reza filibustera, mejor, caed en aquella tierra y arrasada sin perdonar vidas ni haciendas. Exterminad á las mujeres enemigas de la patria y no perdonéis ninguna, que donde hay yegues potros nacen.»

D' aquesta manera, sembla á primera vista, que tots quedariam descansats, ja que *presidarios españoles* s' encarregarien de fer tanta feyna. Pero no senyor... si darrera dels presidaris hi anirían... fins las pobres mares, pera si *es preciso* sucumban con nosotros, revolcándonos todos en charcos de sangre y montones de cuerpos mutilados... estalviantnos aixís de morir d' una manera pitjor, ja que, diu l' articulista ple de bona fé: «Que vale más morir así que espirar en medio de la basura!»

Pero lo més particular es que tot aquest conjunt de desgracias, de robes, de crims y d' extermini, que sobriarian pera acreditar d' *auténtics* salvatjes als pobles que 'ls assessin, serveixin, segons parer del mateix senyor, pera poguer cridar «¡Viva España con honra!» «¡Muera sin ella!»

¡Que deuriam fer, si per casualitat aquesta honra perdéssim!... Lo que menos, pera esser llògichs, nos hauriam de menjar los uns als altres pera estar á la altura dels païssos que no 'n tenen.

Pero ni aixó d' enviar als presidaris al devant y las mares y nosaltres ab ells, ho farém. ¡Prou que se 'n condol l' autor d' aquestas líneas tant lluminosas!... No ho farém, perquè quan está més entusiasmat mantant gent s' adona de que *l' leon español*, lo tremendo *leon*... no serveix pera res.

«¡Pobre león español, que te dejas atar con una soga de la que tiran media docena de estelas! ¿Qué haces que no rompes tu débil atadura?»

Per aixó no farém res, y per aixó, posant seny y com qui dona un bon consell, li diu que

«Para vivir como vives, flaco, triste y hambriento, te vale más morir...»

Lo final del article es lo que més enamora:

«Los muertos no pasan hambre, no sufren, no padecen, y tú sufres y padeces; tú tienes hambre...»

«¡Sacia tu hambre, león, saciala, ó muere desgarrando con tus zarpas! Dios te las dió para matar.

«Si hubiera querido que aguantases palos en tus lomos, injurias y denuestos, no te hubiera hecho león, sino acémila de carga.»

L'únic comentari que se 'ns acut contra aquest... *acémila de carga*, es fer consingar que aixó s' publica á Madrid, en serio, y en un periódich que diu que te una tirada de 57.904 exemplars.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 1 d' Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	745	94	1.75	3.3		
3 t.	745	92			Nuvol	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Máxima	Mínim.	Term. tipo	direccio	classe
9 m.	Sol. 25	6	9	0	
3 t.	Sombra 16		4	0	Cun Niv

Lo Corresponsal en aquesta ciutat del «Diario del Comercio», de Barcelona, s' ha prés la llibertat en una correspondencia que diu apreciable colega publica en sa edició del passat dimars, de dedicarnos lo següent párrafo de sa galana prosa castellana, y que deixém tal com está.

«Aquí hemos visto que ese grupito que se titula catalanista y regionalista que (ja son molts *ques*) en

los buenos tiempos (y are, no?) dirigió mil pestes contra los políticos á la madrilenya, asociarse (aixó es mentido) con los centralizadores, apoyar con todas sus fuerzas (aunque muy débiles) (sense l' paréntesis no l' haurian cregut) la candidatura ministerial y efectuar actos que repugnan (qui li ha dit aixó *sabi*?) á los verdaderos regionalistas catalanes. (Podía haver afegit gallegos, baschs, asturians y andaluzos si hagués sapigut que en totes aquestas regions hi ha regionalistas, tot aixó tenim que agrahirli).

Y un poquet mes avall, per més que aixó ja no 'ns afecta á nosaltres, sino que ho volém reproduhir pera que ressalti mes la seva llealtat, sinceritat y bona intenció diu... y también se dice que aunque salga (tothom menos éil sabia que era segur) triunfante el otro candidato ministerial señor Cañellas no tomará asiento en el próximo Congreso por causas que no me atrevo á referir por no constarme la certeza de ellas. (Gracias á Dios que hem acabat! Ditzosa oració. ¿que no hi havia *comas* á las caixas?)

Quants disharats fa dir la obsecació y las ganas de exhibirse, fent parlar de sa humil persona! Perque lo párrafo á nosaltres dedicat, sápiguelho l' apreciable periódich barceloní, no obeheix á cap classe d' informació y si únicament al despedit per alguna mala treta que Lo Somatent jugá á sen corresponsal avans de que se li dispensés aquest honor, persona que á jutjar per lo que de nosaltres diu, los habitantes de la Xina 'l considerarian l' amo de Reus.

¡Grupito! (Aunque muy débiles), eh?

Donchs ab los poquets que som y lo débils que 'ns considera, si valgués lo tret, li cantaríam la cansó del enfadó, y li pedém ben assegurar que no li quedarian ganas de ficarse á las casas dels altres; es aquest un ofici lleig de sí; pero resulta més repugnant encara (y aquest repugnant está millor empleat que 'l fals de la carta) si s' fa ab l' intent d' una venjansa, ab la asquerosa intenció de sorprendre la bona fé dels lectores y en la confiansa de que 'ls interessats no se 'n han d' enterar, com realment hauria passat aixís á no haverse ocupat d' aquest assumpto nostre apreciable colega local «La Autonomía», á qui contestém á la secció de fondo, pera correspondreli ab la mateixa consideració que ella nos tractava ans d' ahir, y á qui podém negar, ja que no ho fem en l' article per haverlo donat á las caixas avans que arribés á nostras mans l' exemplar del «Diario del Comercio» y per suposar que era 'l corresponsal qui parlava d' *encasillats*, que ho estessin los Srs. Gay y Cañellas. De ser aixís, nosaltres los hauriam considerat mers instruments del Govern, y com á tals cap confiansa nos hauriam merecut.

La seva candidatura va sernos simpática y l' apoyarem perque tenim lo convenciment que sabrán desvetillarse pel bienestar de nostra població y la Circunscripció; y éils pera res necessitavan del *encasillat*, comptant en las simpatías que tenen en la comarca.

Respecte al suelto que en aquesta mateixa secció publicavam ahir referent á la detenció del subjecte Joseph Cort Rull, podém ampliari lo avuy en lo sentit de que no 'ns equivocavam al creure que l' anomenat subjecte havia comés una altra falta de la que s' deya de ven pública.

Aucllirem la primera noticia perque contra la costum, s' havia propagat més que las mateixas que arriban de Washigton, comentantse á favor del interessat que precisament es lo culpable.

La detenció, donchs, fou motivada, no pel delictu que se li atribuía, sino per haver desobehit las ordres de la autoritat; y aquestas ordres únicament s' encaminavan á fer cumplir un compromís contret per lo Cort ab l' actual arrendador de la brossa, nostre distingit amic particular Sr. Ballester y á presencia del M. Itre. Sr. Alcalde.

Y ja que'l Cort, per lo vist, no vol regoneixer aquella obligació, puig se nos ha dit que á la mateixa tarde d' ahir en que sortí de la presó torná á dedicarse á la feyna de passar á recullir la brossa per las casas particulars, farián bé las personas que li permeten lo tréuerla, en negarli d' avuy en endevant y aixís hauria de mantenir per forsa la paraula donada.

A las taulas que s' colocan en las solemnes funciones de dijous y divendres Sant en la Iglesia de la Puríssima Sanch y que en los anteriores anys eran presididas per distingidas damas de nostra societat al objecte de recullir almoynas dels fidels que las visitan, enguany sembla que seran presididas per aquets angels de la terra que anomeném germanetas de la caritat y dels pobres.

Ahir fou detingut per un guardia municipal un subjecte que anava á demanar almoynas per las botigas y pisos, empleant un llenguatge impropri de la re-

signació ab que tots los pobres de solemnitat fan sus peticions.

Nostre distingit colaborador, lo conegut escriptor En Nibert Font y Sagué, ha tingut la atenció, que de cor li agrahim, d' enviarnos un exemplar del «Catálogo Espeleológico de Catalunya», per éil recopilat.

Un altre dia parlarém ab mes extenció d' aquest important catáloch.

La patética festa de coronar á Nostre Senyor Jesucrist que ab tant llubiment se venia celebrant cada any en la Iglesia Parroquial de la Puríssima Sanch lo diumenge de la Ressurrecció, segons nostras noticias enguany ha quedat suprimida.

La Junta directiva de la Real Congregació de la Puríssima Sanch, que es qui té encarregada la organizació d' aquesta festa, faria molt bé en animarse novament y procurar per tots los medis que la coronació s' efectués, donchs de segur que causarà mala impressió en nostre vehinat la supressió anunciada de la mateixa.

A Tarragona ha despertat lo sentiment patriótic entre las autoritats y alguna societat y al efecte en una reunió de totes aquestas que s' efectuá ans d' ahir, se va tractar de la manera ab que s' podia ajudar als gastos de la escuadra espanyola ó contribuir á la compra d' un barco de guerra. Dels reconcentrats ni se 'n parla. Pera 'ls soldats que retornan de Cuba y Filipinas en l' estat que tothom sab y coneix, no hi resá res.

Lo patriotisme ofega avuy tots los sentiments humanitaris.

Los vents y la atmósfera ocasionats per la funció del «Teatro Real» s' han acostat més depressa de lo que nosaltres nos pensavam.

Per lo tant, bó es prevenir á nostres vehins per si aquí també hi pensés fer estada lo patriotisme de darrera hora.

Lo Somatent de Pedralbes está ensajant un preciós himne en honor á sa excelsa patrona la Verge de Montserrat. La lletra es deguda á la eximia literata Sor Eulalia Ancizu, Religiosa del Real Monastir de Pedralbes.

La música, escrita per la distingida senyoreta Isabel Güell, revela coneixements profons de composició y execució coral en la notable autora.

Lo mencionat himne se cantarà á Montserrat en la festa que 'ls Somatents armats celebraran lo dia 8 del próxim mes de Maig, y, segons informes, es molt possible que aquell himne sia lo que acceptin com propi tots los Somatents del Principat.

Se 'ns diu que á la expressada festa hi acudirán molts Somatents ab banderas y senyeras, mereixent especial menció, tant per la riquesa com per lo gust artístich, la bandera del Somatent de Pedralbes, que es regalo de distingidas y acaudalas familias que posseheixen fincas en aquell siti.

La Secretaria de Govern de la Audiencia territorial de Barcelona, anuncia que en la segona quinzena del mes de Maig, han de celebrarse exámens generals de aspirants al càrrech de procurador dels tribunals, que 'l plasso pera presentar las instancias, es del 1 al 15 d' Abril.

Sabém que son molts las invitacions demandades pera assistir á la funció que pera son benefici celebrará demá la secció dramática de la «Juventud Reusenense». Hi ha gran interés pera coneixer lo drama «La fi de Serrallonga» de nostre company Vidal que te de estrenarse en dita funció.

L' eximi artista catalá, en Joseph Lluís Pellicer, que ha alcanat fama universal com á dibuixant, avuy á la nit donará una conferencia en l' «Ateneo Barcelonés» desenrotllant lo tema «De la guerra».

Molt y bó suposém que dirá nostre amic en sa conferencia, puig que 'l tema es de molta actualitat y s' presta á profundas reflexions.

La vapor correo «San Francisco» arribá ans d' ahir de Filipinas á Barcelona després d' una travessia bastant dolenta. Entre 'l passatge que perta hi han mes de setcents soldats que retornan uns llicenciats per haver cumplert lo temps de servey, altres per malalts ó per inútils. En lo moll per aquest motiu se presenciaren escenas dolorosas com tantas vegadas havém tingut de narrar. Parents y amichs dels que venian los esperavan pera donàrlosli la abraçada de benvinguda. Altres buscavan en va entre 'ls arribats los seus, y allí rebían la dolorosa nova que no s' havían pogut embarcar y algú que si ho havia fet no havia conseguit veure terra trobant sepultura en la mar. Durant la travessia n' han mort dotze y entre 'ls que ahir arribaren n' hi han alguns

sobre quina vida no s' hi poden posar grans esperances.

Los soldats a quins, per una Real ordre recent, los hi foren concedits tres mesos de llicencia, han tornat a ser oridats, pera que s' incorporin, en breu plasso, a sos respectius cossos.

Un periódich militar diu que noticias autorisadas li permeten assegurar que s' han dictat las instruccions necessarias pera posar las islas Canaries al abrigh d' un cop de má, a lo que contribuirán entusiastament aquells lleals naturals, repetintse, en cas necessari, l' exemple que donaren en 1797 al derrotar als inglesos, manats per l' almirant Nelson.

Diuen variis periódichs que una companyia inglesa té 'l projecte de exportar vi d' Espanya directament a la isla de Cuba, y ab ventatjas grans pera 'ls vicultors.

Segons noticias rebodas de distintis punts de la provincia, los últims frets han ocasionat grans perjudicis en los sembrats y arbres, considerantse casi perduda la cullita d' ametllas.

Llegim en La Renaixensa:

«Convocada pel senyor President de la Junta Permanent hi hegué snit en lo local de la Unió Catalanista una nombrosa reunió a fi de cambiar impresions sobre 'l resultat de las eleccions a dipatats a Corts tingudas lloch darrerament en lo districte de Vilafranca.

Comensá l' acte parlant lo senyor Gallisá pera donar las gracias, en nom de la Unió, a tots los que havían treballat en favor de la candidatura catalanista que havia lluytat en aquell districte.

Usá de la paraula després lo senyor Permanyer y en elocuentes frases manifestá l' agraïment que sentia, en primer lloch per haver sigut designat pera portar la senyera del Catalanisme en la primera vegada que aquest se presentava a lluytar en unas eleccions legislativas, dihent que aquesta designació la considerava com lo més gran honor que havia rebut en tota sa vida, y manifestant que també s' sentia moltíssim agraït de tots los qui personalment havían posat los seus esforços a propagar la seva candidatura. Digué a continuació que era precís are meditar ab calma las consideracions que s' podían despendre de las passadas eleccions y sobretot treure d' ellas profitosas ensenyansas.

Parlaren per últim diferents senyors, predominant de totas las sevas manifestacions la idea de que s' realisés totseguit la amenssa que s' havia fet de dur als tribunals de justicia als que cometeren delictes de falsetat en materia electoral.

En dita reunió regná 'l major entussiasme.»

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferents especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 947'92 pessetas.

ENTRE SOLDATS

—¿Escolta tú Manolo, y dius que la camisa te salvá la vida allá a Cuba?

—Vaya si me la salvá.

—Donchs, vaja, cóntens aqeix miracle.

—No hi ha miracle, es la resistencia de la tela que estava feta, donchs ni la passan las bales, ni la travesan los matxetes.

—Y ahont venen aqeixa tela, ellá en la isla?

—Pero home, si la vaig comprar a Reus avans de marxar, en casa PORTA, que per 10 pessetas te donará tela pera sis camisas.

LA CASA PORTA, ofereix pera las festivitats de Setmana Santa un estens y variat assortit en corbates negras y cefiros novetat.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

La Junta Municipal d' aquesta ciutat se reunirá en sessió pública en lo Saló de Cent de las Casas Consistorials lo dia 4 del actual a las 7 de la nit, pera ocuparse dels assumptos següents:

Primer. Aprobació del plech de condicions pera la subasta del alumbat públich per medi de la electricitat.

Segon. Aprobació de la cessió feta per l' Ajuntament a D. Jaume Grau d' una porció de terreno procedent de la propietat de la Corporació, situat frente al Hospital Civil.

Lo que s' fa públich pera coneixement dels senyors Regidors y Vocals associats y del vehinat en general, en compliment de lo prescrit per los articles 68 y 148 de la vigent Lley Municipal.

Reus 2 d' Abril 1898.—L' Alcalde, Joseph Marí Borrás.

Registre civil

del dia 31 de Mars de 1898

Naixements

Matrimonis

Defuncions

Cap.

Cap.

Francisca Salvadó Terragó, 67 anys, Sant Vicens, 33.—Carme Llaerveria Crusat, 67 anys, Creu Vermella, 16.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Francisco de Paula.

Sant de demá.—Sant Ulpiano.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	57'85	Filipinas	
Exterior	71'35	Aduanas	
Amortizable		Cubas 1886	83'25
Fransas	18'95	Cubas 1890	69'25
Norts	21'95	Obs. 6 0/0 Fransa	70'25
Exterior París	51'62	Obs. 3 0/0	37'25

GIROS

París 42'80 Londres 35'15

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	57'80	Cubas del 86	83'
Exterior	71'20	Cubas del 90	69'25
Colonial	80'	Aduanas	
Norts	21'90	Oblig. 5 p 0/0 Almansa	
Fransas	18'90	Id. 3 p 0/0 Fransa	37'25
Filipinas			

PARÍS

Exterior 51'62 Norts

GIROS

París 42'80 Londres 36'05

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.		diner
» a 8 » vista.		operacions
París a 40 »		
Marsella a 30 »		

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense.		800	
Industrial Harinera.	475	500	0
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodon.		425	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 30

De Génova y esc. en 8 dias v. italiá «Sevilla», de 1.191 ts., ab efectes de tránsito pera La Plata, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Barcelona en 7 horas v. «Soto», de 350 toneladas, ab tránsito, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Valencia en 12 horas v. «Adolph Meyer», de 551 ts., ab lastre, consignat als senyors Boada germans.

De Marsella y esc. en 30 dias pail. «Prima», de 82 ts., ab tránsito, consignat als Srs. Argenté y Rodriguez.

De Alicante en 4 dias, belandre «San José», de 66 ts., ab tránsito, consignat a D. Joseph María Ricomá.

De Valencia en 15 horas, v. «Grao», de 1.010 toneladas, ab efectes, consignat a D. Anton Mas.

De Marsella y Barcelona en 7 dias, v. «Cabo San Antonio», de 1.213 ts., ab efectes, consignat a D. Marián Peres.

De Liverpool y esc. en 15 dias, v. Tordera, de 1.311 ts., ab efectes, consignat a D. Modest Fenech.

De Cetté en 25 horas, v. «Luís Barre», de 370 toneladas, ab bocoys bnyis, consignat als senyors Tomás Ramón y C.^a

Despatzadas

Pera Buenos Aires v. italiá «Secilia», ab efectes.

Pera Londres y esc. v. «Campeador», ab vi.

Pera Barcelona balandra «San José», ab tránsito.

Pera Marsella y escalas, v. «Grao», ab vi.

Pera Bilbao y esc. v. «Cabo San Antonio», ab carga general.

Pera Gothemburgo y escalas v. suech «Adolph Meyer», ab vi.

Pera Barcelona pail. «Prima», ab tránsito.

Pera Liverpool y esc. v. «Tordera», ab efectes.

Barcos a la carga

Dissapte 2

Pera Génova vapor «Unione», que despatxen los senyors Casaseca y Terré.

Pera Marsella, Gothemburgo, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gefie, Sundswall, Stettin, Danzig, Keeninsberg, Libau, Riga y demás ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia vapor «Adolph Meyer», que despatxen los senyors Boada germans.

Dilluns 4

Pera Cette, Marsella, Génova y Liorna, v. «Mars» que despatxa D. Anton Mas.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sta untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, aixís nacionals com extranjeras, están confestes, y ma llarga práctica m' ha demostrat, que la curació de las hernias pertenece única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs a aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en rahó a ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt poch los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económico, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab l' archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles e Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 1.

Algunes capitals de provincia, entre ellas Valencia y Saragossa, organisan funcions pera destinar lo producte integro de las mateixas a la suscripció nacional pera l' augment de la armada.

—En lo ministeri de Marina s' han rebut gran número de proposicions de coneguts armadors y capitans de barcos espanyols y extranjeros, solicitant patent de corso.

—Participan de Nova York que 'l Govern de Washington ha comprat al Canadá per 180.000 dollars un creuher que monta sis canons de 8 centímetres.

—«Le Figaro» de París, ocupantse de la conferencia celebrada per los senyors Sagasta, Moret, Gullón y Woodford, aplaudeix la moderació de tots ells.

—A Berlín circulá 'l rumor de que Espanya ha demanat la mediació de las grans potencias pera evitar un rompiment ab los Estats Units.

No obstant, aquest rumor meréix confirmació.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona)
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:41 t. mercancias, segona y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:8 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m.—1:01 t.—3:40 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m.—8:00 m.—12:05 t.—6:04 t.—7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:01 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m.—3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Taragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
 De id. directe 0:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 9:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascoas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Didax», per Joseph Felit y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicas», per id., 2 "
- «Alcover», monografia, per id., 4 "
- «Poestas», per Manel Marinello, 4 "
- «Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguier, 4 "
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2 "
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 "
- «La Fada», per id., 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbo, 2 "
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Izart, 20 "
- «Poestas», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montlba», per Bosch de la Triaxeria, 12 "
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "

- «Música vella», per E. Doria y Benaplata, 12 "
- «Figura y paisajes», per Narcís Öher, 12 "
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-savenç, 12 "
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
- «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit:
 - «Sant Ramón», 2 rals.
 - «Plany», 2 "
 - «El Maçondia», per Brunet y Bellet, 4 "
- SECCIÓ CASTELLANA
 - «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 - «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
 - «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 "
- SECCIÓ GALLEGA
 - «Odas de Anacreonte», per Flerenci Vaamonde, 5 rals.
 - Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Abril de 1898

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Abril directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

Espagne

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Abril lo vapor «Aquitaine»
lo dia

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse del Palacio.—Barcelona.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.